

Head

หน่วยที่ 2

โครงสร้างทางสังคม ← กลุ่มคนมีสิ่งยึดเหนี่ยวแบบแผนกฎเกณฑ์ แนวปฏิบัติร่วมกัน อยู่รวมเป็นหนึ่งเดียวกัน

ลักษณะโครงสร้างทางสังคม

- 1) มีคนจำนวนหนึ่งติดต่อกัน(มีการกระทำระหว่างกันทางสังคม) – ทำอะไรร่วมกัน
- 2) มีบรรทัดฐาน กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ
- 3) มีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์
-เป้าหมายของสมาชิกแต่ละคน
-เป้าหมายร่วมกันของสมาชิก (เป้าหมายรวม)
- 4) มีลักษณะเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงได้ - เปลี่ยนแปลงไปทุกการติดต่อสัมพันธ์กัน

องค์ประกอบทางสังคม ← เกิดเพราะมนุษย์อยู่รวมกันต้องการความเป็นระเบียบ ประกอบด้วย

- 1) การจัดระเบียบทางสังคม
- 2) สถาบันทางสังคม

การจัดระเบียบทางสังคม (Social organization)

← การวางระเบียบกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติต่อกัน รายได้)

ปัจจัยในการจัดระเบียบทางสังคม

- 1) **กลุ่มคนที่ระเบียบ** ← กลุ่มคนที่มาติดต่อกันตามหน้าที่ได้แก่ กลุ่มสังคม(ex เพื่อน) ครอบครัว ชุมชน ชนชั้น(อาชีพ,รายได้,วรรณะ) สมาคม สังคม ความสัมพันธ์ของกลุ่มคนฯ แบ่งออกเป็น 1) ปฐมภูมิ(ใกล้ชิด) 2)ทุติยภูมิ(เป็นทางการ)

2)กระบวนการจัดระเบียบทางสังคม ← เครื่องมือที่ใช้ในการจัดระเบียบทางสังคม

1)ค่านิยม ← สิ่งที่สังคมเห็นว่าควร/ไม่ควรทำ(ex ขยัน ซื่อสัตย์ ไม่ประมาท)

2)บรรทัดฐาน (Social Norm) ← มาตรฐานในการปฏิบัติ/จัดระเบียบ/ควบคุมสมาชิกในสังคม

-วิถีประชา(Folkways) – สิ่งที่สังคมปฏิบัติจนเคยชิน(ex การไหว้ การแต่งกาย) ไม่ทำอาจโดนตำหนิ

-จารีต(Mores) – สิ่งที่สังคมเห็นว่าถูกต้องชั่วดี(ex การกตัญญูพ่อแม่) โดยเชื่อว่ามีผลต่อสวัสดิภาพ(welfare)ของคนส่วนมาก หากผิดโดนเข้มงวดกว่าวิถีประชา เช่น เลิกคบ

-กฎหมาย(Laws) – สิ่งที่เป็นกฎเกณฑ์ของสังคม มีองค์การ/สถาบันควบคุม ผิดมีการกำหนดโทษ

3)สถานะภาพ(Status) ← ฐานะ/ตำแหน่งที่ของสมาชิกที่สังคมกำหนดเพื่อกำหนดสิทธิหน้าที่

- สถานภาพที่ติดตัวมา(สถานภาพโดยกำเนิด,Ascribed status) → สายเลือด เพศ อายุ เชื้อชาติ ถิ่นกำเนิด ชนชั้น(แบ่งจาก

- สถานภาพที่ได้มาด้วยความสามารถ (Achieved Status) → ทางสมรส ทางบิดามารดา การศึกษา อาชีพ

4)บทบาท(Role) ← หน้าที่หรือพฤติกรรมที่สังคมคาดหวังให้ทำตามสิทธิหน้าที่ของสถานภาพ

ความสำคัญ : 1)อัตราส่วนเหมาะสม ทำให้สังคมมั่นคง 2)บทบาทควรตอบสนองต่อสถานะภาพอย่างเหมาะสม 3)บทบาทขัดกันเป็นปัญหาสังคมมากที่สุด

3) การขัดเกลาทางสังคม (Socialization) ←

กระบวนการเรียนรู้ของสมาชิกเพื่ออยู่ในสังคมอย่างปกติสุข มี 2 วิธี

- การขัดเกลาโดยตรงหรือจงใจ ← บอกสั่งสอนลงโทษ

- การขัดเกลาโดยทางอ้อมหรือไม่จงใจ ← เป็นตัวอย่างให้สังเกต ปฏิบัติตาม
จุดมุ่งหมาย ให้รู้ถึงสถานภาพ/บทบาท ให้รู้จักระเบียบของสังคม ให้มีเป้าหมายชีวิต ให้สืบทอดเจตนารมณ์/ประเพณี/วัฒนธรรม
องค์ประกอบที่มีส่วนรับผิดชอบในการขัดเกลาทางสังคม: ครอบครัว (ลูกไม่หล่นไม่ไกลต้น) กลุ่มเพื่อน โรงเรียน กลุ่มอาชีพ สื่อมวลชน

สถาบันทางสังคม (Social Institution)

← แบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคมเพื่อตอบสนองความต้องการด้านต่างๆ ของสังคม มีองค์ประกอบคือ

- 1) องค์การทางสังคม ← คน
- 2) หน้าที่ของสถาบันทางสังคม ← สิ่งที่สถาบันต้องทำ
- 3) แบบแผนปฏิบัติ ← แนวปฏิบัติของสมาชิกต่อสถาบัน

สถาบันทางสังคมของไทยได้แก่

1) สถาบันครอบครัว (Family Institutions)

องค์การทางสังคม :

- ครอบครัวเดี่ยว (The Nuclear Family) มีพ่อ แม่ ลูก เท่านั้น
- ครอบครัวขยาย (The Extended Family) ครอบครัวเดี่ยวรวมกัน
- ครอบครัวเชิงซ้อน/พหุครอบครัว (The Polygamous Family) มีสามี/ภรรยา ≥ 2 คน

หน้าที่ : สร้างสมาชิก เลี้ยงเด็ก อบรมเด็ก ให้ความรัก/อบอุ่น กำหนดสถานภาพ บำบัดความต้องการทางเพศ

แบบแผนปฏิบัติ: ex กฎหมายครอบครัว

2) สถาบันการศึกษา (Education Institutions)

องค์การทางสังคม : ครูใหญ่ นักเรียน ภารโรง เสมียน ยาม

หน้าที่: ให้ความรู้ พัฒนาคุณธรรม สอนวิชาชีพ ส่งเสริมวัฒนธรรม เป็นแหล่งความรู้ ชุมชน

แบบแผนการปฏิบัติ: ex การบริหาร การส่งเสริม

3) สถาบันศาสนา (Religions Institutions)

องค์การทางสังคม: พระชี ฆราวาส นักบวช

หน้าที่: ปกป้องคุ้มครองภัย/เพิ่มพูนคุณธรรม สมบูรณ์

เป็นพื้นฐานศีลธรรม เป็นพื้นฐานอำนาจรัฐ (บางประเทศ) ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นคุณประโยชน์ ในนามมนุษย์ เป็นกลไกควบคุมทางสังคม

แบบแผนการปฏิบัติ: การบวช ทำบุญ

4) สถาบันเศรษฐกิจ

องค์การทางสังคม: คนงาน นายจ้าง พ่อค้า ผู้รับบริการ

หน้าที่: บำบัดความต้องการทางเศรษฐกิจ ให้

ความสะดวกร่มรื่นในการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ พัฒนาและสร้างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ช่วยเหลือการบริโภคให้พอเพียงและทั่วถึง

แบบแผนการปฏิบัติ: ชื่อของชายของ

5)สถาบันการเมืองการปกครอง

องค์การทางสังคม: รัฐบาล นายก ผู้ว่า
หน้าที่:ระงับความขัดแย้งของบุคคล คุ่มครอง
 บุคคล รักษาความสงบเรียบร้อย(แก้ปัญหา,
 ประสานประโยชน์,มีแนวโน้มต้องใช้ความรู้/
 เหตุผลในการแก้ปัญหา)

แบบแผนการปฏิบัติ: เลือกตั้ง ออกกฎหมาย
 จับกุม

การศึกษาโครงสร้างทางสังคม ทำให้รู้ส่วน
 ประกอบของสังคมและความสัมพันธ์ระหว่างกัน
 ทำให้เข้าใจเกี่ยวกับสังคมมนุษย์

หน่วยที่ 3

สังคมไทย → คนส่วนใหญ่เป็นคนไทย มีเชื้อ
 สายสัญชาติไทย มีลักษณะเด่นหลายประการ
 ลักษณะของสังคมไทย เปลี่ยนเร็ว(โดยเฉพาะ
 ในเมือง) สังคมเกษตร การศึกษาต่ำ อพยพไปสู่
 เมืองมาก มีการแบ่งชนชั้น(ตามอาชีพ/รายได้)

ประเภทของสังคมไทย

ชุมชนเมือง	ชุมชนชนบท
-รวมกันหลวมๆ	-รวมกันแน่นแฟ้น
-วัฒนธรรมต่างกัน	-วัฒนธรรมประเพณี
ยอมรับวัฒนธรรมต่าง	เป็นแบบเดียวกัน
ชาติได้ง่าย	
-รวมกันแบบเป็น	-รวมกันอย่างเป็น
ทางการ/รูปนัย	กันเอง
-ประกอบอาชีพหลากหลาย	-ประกอบอาชีพเกษตร
(ex อุตสาหกรรม การ	รายได้น้อย รายจ่าย
ค้า บริการ) รายได้/	สูง
รายจ่ายสูง	

-เจริญเร็ว โดยเฉพาะ ด้านวัตถุ ไม่เคร่ง ศาสนา/ประเพณี	-เจริญอย่างช้าๆ เกี่ยว ของกับวัตถุมาก เกรง ศาสนา/ประเพณี
-การศึกษาสูง มี บุคลากร/tech	-การศึกษาต่ำ ขาดแคลน บุคลากร/tech
-ครอบครัวเดี่ยว/ขยาย	-ครอบครัวขยาย
-ประชากรมาก แน่น	-ประชากรน้อย

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ← การเปลี่ยนแปลง
 ด้านโครงสร้างทางสังคม และระบบความ
 สัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคม (ex การ
 เปลี่ยนแปลงระดับการศึกษาของประชากร)
 การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมทั้งสิ่งที่เป็นวัตถุ
 และไม่ใช่วัตถุ ex ความรู้ แนวคิด

สาเหตุการเปลี่ยนแปลง

- 1)สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ← ที่ตั้ง
 ทรัพยากร ภูมิอากาศ ปรัชญาการณทาง
 ธรรมชาติ
- 2)การเปลี่ยนแปลงของมนุษย์ในสังคม
 - 2.1)การเปลี่ยนแปลงทางด้านประชากร ←
 อัตราเกิด/ตาย
 - 2.2)การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี
 - 2.3)การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา
 ทักษะคตติ ค่านิยม อุดมการณ์ของสังคม
- 3)นโยบายทางสังคม นโยบายในการพัฒนา
 ประเทศ

ลักษณะการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทย

- 1.การเปลี่ยนแปลงการปกครอง → ex
สุโขทัย:พ่อปกครองลูก ยุทธยา:เทวราชา
- 2.การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ → ex สุโขทัย
ยังชีพ ยุทธยา:เพื่อการค้า
- 3.การเปลี่ยนแปลงทางสังคม → ex
ยุทธยา:คักดินา

ต่างๆ

3.2 มีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น

แนวโน้มนสังคมไทย

1.ด้านเศรษฐกิจ

- 1.1 อาชีพเกษตรจะมีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่ารายได้อื่นๆ
- 1.2 เสียเปรียบดุลการค้าต่อเนื่อง
- 1.3 แงงานภาคอุตสาหกรรมจะเริ่มกลับสู่ภาคเกษตรกรรมมากขึ้น ← ปัญหา
ซับไพม์
- 1.4 พัฒนาอุตสาหกรรมทางด้านการเกษตร
- 1.5 พัฒนาบุคลากรที่มีความสามารถในเฉพาะสาขาและเพิ่มคุณภาพของแรงงาน
- 1.6 เครื่องจักรกลมากขึ้นในทุกวงการ
- 1.7 มีการทำงานที่ต้องใช้ช่างฝีมือ(ช่างเฉพาะด้าน)
- 1.8 มีการสื่อสารคมนาคมและขนส่งทางเครื่องบิน

หน่วยที่ 4 ปัญหาสังคมไทย

ปัญหาสังคมไทย – ปัญหาที่มีผลกระทบต่อ

สมาชิกจำนวนมากพอสมควร

ลักษณะปัญหาสังคมไทย

- 1.กระทำคนจำนวนมากพอสมควร
- 2.เป็นวิธีการที่ไม่ชอบธรรม/ไม่ถูกต้อง
- 3.รู้สึกว่าสามารถจะจัดการได้อย่างใดอย่างหนึ่งได้
- 4.ในรูปของการกระทำร่วมกัน

สาเหตุของปัญหาสังคม

1.การเปลี่ยนทางสังคม

- การเปลี่ยนเป็นอุตสาหกรรม
- การเปลี่ยนเป็นเมือง
- การอพยพย้ายถิ่น

2.ความไม่เป็นระเบียบในสังคม

- ความขัดแย้งระหว่างกฎเกณฑ์กับความมุ่งหมาย
- ความล้มเหลวของการขัดเกลาทางสังคม

สังคม

3.บุคลิกภาพหรือพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้(พฤติกรรมเบี่ยงเบน)

ปัญหาสังคมไทยที่สำคัญ

- 1.ความยากจน
- 2.ยาเสพติด
- 3.มลภาวะทางสิ่งแวดล้อม
- 4.โรคเอดส์

วิธีป้องกันและแก้ปัญหาคสังคม

- 1.ให้การศึกษา
- 2.รัฐต้องให้สวัสดิการที่ดีแก่ประชาชน
- 3.พัฒนาเศรษฐกิจ

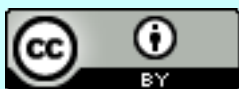
2.ด้านสังคม

- 2.1 สังคมไทยเปลี่ยนเป็นสังคมบริโภคนิยมมากขึ้น
- 2.2 ครอบครัวจะเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น

3.ด้านการเมือง

- 3.1 สังคมไทยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบ

-จัดสรรทรัพยากรให้เกิดประโยชน์	จริยธรรม
-ส่งเสริมให้ลงทุนสอบค้่องทรัพยากร	6.พัฒนาแบบยั่งยืน
ท้องถิ่น	7.เปิดโอกาสและส่งเสริมบทบาทขององค์กร
-ให้ความช่วยเหลือเกษตรกร	เอกชน
4.พัฒนาสังคม ← โดยเฉพาะระดับครอบครัว	8.ส่งเสริมบทบาทของสถาบันทางสังคมให้เข้ม
5.ส่งเสริมการพัฒนาคนในเรื่องคุณธรรม	แข็ง

งานชิ้นนี้(เฉพาะส่วนได้ที่เขียนขึ้นเอง) สงวนลิขสิทธิ์งานชิ้นนี้ตามสัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์แสดงที่มา 3.0 ประเทศไทย (<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/th/>) สามารถนำไปเผยแพร่ ดัดแปลงหรือ ใช้ในทางการค้า ได้ ขอเพียงระบุแหล่งที่มาเท่านั้น แต่จะไม่มีการรับผิดชอบข้อผิดพลาดใดๆในเนื้อหาทั้งสิ้น